

اسناد بین‌المللی «کنوانسیون بین‌المللی سرکوب اقدامات تروریسم هسته‌ای»*

الف/۵۹/۷۶۶

مجمع عمومی سازمان ملل متحد

توزیع: عمومی

نشست پنجاه و نهم

۴ آوریل ۲۰۰۵

دستور کاری شماره ۱۴۸

نسخه اصلی: انگلیسی

اقدامات معطوف به محو تروریسم بین‌المللی

گزارش کمیته ویژه‌ای که طبق قطعنامه شماره ۵۱/۲۱۰ مورخ ۱۷ دسامبر ۱۹۹۶ مجمع عمومی تشکیل گردید.

«کنوانسیون بین‌المللی سرکوب اقدامات تروریسم هسته‌ای»

۱- مجمع عمومی در بند بیست و دوم قطعنامه شماره ۵۹/۴۶ مورخ ۲ دسامبر ۲۰۰۴ خویش از کمیته ویژه‌ای که طبق قطعنامه ۵۱/۲۱۰ مورخ ۱۷ دسامبر ۱۹۹۶ تشکیل شده بود درخواست نمود تا در صورت تکمیل پیش‌نویس کنوانسیون جامع در خصوص تروریسم بین‌المللی یا پیش‌نویس کنوانسیون بین‌المللی سرکوب اقدامات تروریسم هسته‌ای، در نشست پنجاه و نهم، به مجمع گزارشی ارائه نماید.

---

*. متن انگلیسی این سند از پایگاه اطلاعاتی سازمان ملل متحد به نشانی <http://www.un.org/Docs/Journal/asp/ws.asp?m=a/59/766> برگرفته شد، خانم فرزانه کشاورز آن را به فارسی برگرداند و آقایان علیرضا ابراهیم گل و حسن قمری ترجمه فارسی را ویرایش کردند.

موضوعات مطروحه در پنجاه و نهمین نشست مجمع عمومی جهت اقدام

- ۲- در سی و پنجمین جلسه مجمع عمومی مورخ ۱ آوریل ۲۰۰۵ کمیته ویژه، پیش‌نویس کنوانسیون بین‌المللی سرکوب اقدامات تروریسم هسته‌ای را نهایی کرد.
- ۳- در همان جلسه، کمیته ویژه تصمیم گرفت تا تصویب پیش‌نویس قطعنامه زیر را که پیش‌نویس کنوانسیون بین‌المللی سرکوب اقدامات تروریسم هسته‌ای به آن منضم شده بود به مجمع عمومی پیشنهاد کند:

کنوانسیون بین‌المللی سرکوب اقدامات تروریسم هسته‌ای

مجمع عمومی؛

- با توجه به متن پیش‌نویس کنوانسیون بین‌المللی سرکوب اقدامات تروریسم هسته‌ای که توسط کمیته ویژه تشکیل شده طبق قطعنامه شماره ۵۱/۲۱۰ مورخ ۱۷ دسامبر ۱۹۹۶ مجمع عمومی و گروه کاری کمیته ششم تهیه شده است،
- ۱- کنوانسیون بین‌المللی سرکوب اقدامات تروریسم هسته‌ای منضم به قطعنامه حاضر را تصویب می‌کند و از دبیرکل درخواست می‌نماید تا کنوانسیون را در مقر سازمان ملل متحد در نیویورک از تاریخ ۱۴ سپتامبر ۲۰۰۵ تا ۳۱ دسامبر ۲۰۰۶ جهت امضا مفتوح نماید؛
  - ۲- از همه دولتها جهت امضا، تصویب، پذیرش، تأیید، یا الحاق به کنوانسیون دعوت می‌کند.

ضمیمه

کنوانسیون بین‌المللی سرکوب اقدامات تروریسم هسته‌ای

دولتهای عضو این کنوانسیون،

- با در نظر گرفتن اهداف و اصول منشور سازمان ملل متحد در خصوص حفظ صلح و امنیت بین‌المللی و ترغیب حسن همجواری و روابط دوستانه و همکاری بین کشورها،
- با یادآوری اعلامیه پنجاهمین سالگرد تأسیس سازمان ملل متحد در ۲۴ اکتبر ۱۹۹۵،
- با به رسمیت شناختن حق کلیه دولتها جهت توسعه و استفاده از انرژی هسته‌ای برای مقاصد صلح‌آمیز و منافع مشروع آنها در مزایای بالقوه ناشی از استفاده صلح‌آمیز از انرژی هسته‌ای،
- با به یاد سپاری کنوانسیون حفاظت فیزیکی از مواد هسته‌ای سال ۱۹۸۰،
- با اظهار نگرانی عمیق از رشد جهانی اقدامات تروریستی در تمامی اشکال و مظاهر آن،
- همچنین با یادآوری اعلامیه راجع به اقدامات مربوط به محو تروریسم بین‌المللی منضم

به قطعنامه شماره ۴۹/۶۰ مورخ ۹ دسامبر ۱۹۹۴ مجمع عمومی، که طی آن دولتهای عضو ملل متحد رسماً و مجدداً تأکید نمودند کلیه رویه‌ها، روشها و اعمال تروریسم را به‌عنوان اقدامات جنایی و غیرقابل توجیه و در هر کجا و توسط هر کس که ارتکاب یابند از جمله آن اقداماتی که روابط دوستانه میان دولت و ملت‌ها را در معرض خطر قرار می‌دهد و تمامیت ارضی و امنیت کشورها را تهدید می‌کند، صریحاً محکوم می‌نمایند.

با توجه به /اینکه آن اعلامیه همچنین دولتها را تشویق نمود فوراً ابعاد مقررات حقوقی بین‌المللی موجود در خصوص پیشگیری، سرکوب و محو تروریسم در تمامی اشکال و مظاهر آن را بررسی کنند تا از وجود یک چارچوب جامع حقوقی که حاوی تمامی جنبه‌های موضوع باشد اطمینان حاصل شود.

با یادآوری قطعنامه شماره ۵۱/۲۱۰ مورخ ۱۷ دسامبر ۱۹۹۶ مجمع عمومی و اعلامیه متمم ۱۹۹۴ در خصوص تدابیر مربوط به محو تروریسم بین‌المللی منضم به آن، همچنین با یادآوری اینکه طبق قطعنامه شماره ۵۱/۲۱۰ مجمع عمومی کمیته ویژه‌ای من جمله برای تدوین کنوانسیون بین‌المللی سرکوب اقدامات تروریسم هسته‌ای و تکمیل اسناد بین‌المللی مربوط موجود تشکیل شده بود،

با توجه به /اینکه اقدامات تروریسم هسته‌ای می‌تواند وخیم‌ترین نتایج را در پی داشته باشد و ممکن است تهدیدی برای صلح و امنیت بین‌المللی باشد،

همچنین با توجه به /اینکه مقررات حقوقی چند جانبه موجود به نحو کافی به آن حملات نپرداخته است،

با اعتقاد به نیاز عاجل به افزایش همکاری بین‌المللی بین دولت در خصوص طرح و به‌کارگیری و تدابیر عملی و مؤثر جهت پیشگیری از چنین اقدامات تروریستی و نیز پیگرد و مجازات مرتکبین آنها، با توجه به /اینکه فعالیتهای نیروهای نظامی دولتها تابع قواعد حقوق بین‌الملل و خارج از چارچوب این کنوانسیون می‌باشد و اینکه مستثنی کردن برخی اعمال از شمول این کنوانسیون به معنای اغماض از اقدامات غیرقانونی یا قانونی تلقی کردن آنها، یا ممانعت از تعقیب به‌موجب سایر قوانین نیست،

به شرح زیر موافقت نموده‌اند:

ماده ۱

از لحاظ این کنوانسیون

۱- مواد «راديو اکتیو» به مواد هسته‌ای و دیگر مواد راديو اکتیوی اطلاق می‌شود که

حاوی نوکلئیدهایی هستند که باعث تغییر و تجزیه خود به خودی می‌شود (فرآیندی همراه با پخش یک یا چند نوع تشعشعات یونی مثل آلفا - ، بتا - ، اجزای نوترون و اشعه گاما) و به دلیل ویژگیهای رادیولوژیکی یا شکاف‌پذیری آنها می‌توانند موجب مرگ، صدمات جسمانی شدید یا خسارت جدی به اموال یا محیط زیست شوند.

۲- «مواد هسته‌ای» به پلوتونیوم، به استثنای ایزوتوپ تغلیظ شده متجاوز از هشتاد درصد در پلوتونیوم ۲۳۸، اورانیوم ۲۳۳، اورانیوم غنی شده در ایزوتوپهای ۲۳۵ یا ۲۳۳، اورانیوم حاوی ترکیبی از ایزوتوپهایی که در طبیعت وجود دارند غیر از آنهایی که به شکل کانی یا رسوبات کانیها هستند، یا هر نوع ماده حاوی یک یا چند نوع از مواد مذکور اطلاق می‌شود. بدین ترتیب «اورانیوم غنی شده در ایزوتوپ ۲۳۵ یا ۲۳۳» به اورانیومی اطلاق می‌شود، که حاوی ایزوتوپ ۲۳۵ یا ۲۳۳ یا هر دو باشد، به میزانی که نسبت فراوانی جمع این ایزوتوپها به ایزوتوپ ۲۳۸ بزرگتر از نسبت ایزوتوپ ۲۳۵ به ایزوتوپ ۲۳۸ در طبیعت باشد.

۳- «تأسیسات هسته‌ای» به موارد زیر اطلاق می‌شود:

الف) هر رآکتور هسته‌ای اعم از رآکتورهایی که در شناورها، وسایط نقلیه، هواپیما یا اشیا فضایی جهت استفاده به عنوان منبع انرژی و به منظور به حرکت در آوردن شناورها، وسایط نقلیه، هواپیما یا اشیا فضایی مزبور یا به هر منظور دیگر نصب شده‌اند،
ب) هر نوع تأسیسات یا وسیله‌ای که جهت تولید، ذخیره سازی، فرآوری یا انتقال مواد رادیو اکتیو استفاده می‌شود.

۴- «وسيله» به موارد زیر اطلاق می‌شود:

الف) به هر نوع وسیله هسته‌ای قابل انفجار، یا
ب) هر نوع وسیله پخش مواد رادیو اکتیو یا هر وسیله ساطع‌کننده اشعه‌های رادیواکتیو که می‌تواند به دلیل خواص پرتویی خویش باعث مرگ، صدمات جسمانی شدید، خسارات جدی به اموال و محیط زیست شود.

۵- «تأسیسات دولتی یا حکومتی» اعم از هر تأسیسات موقت یا دائم یا وسیله‌ای است که توسط نمایندگان یک دولت، اعضای حکومت، قانونگذاری یا قضایی یا مسئولین یا کارمندان یک دولت یا سایر مراجع یا مؤسسات دولتی یا کارمندان یا مسئولین یک سازمان بین‌الدولی در خصوص انجام وظایف رسمی‌شان مورد استفاده قرار گرفته یا در تصرف آنها می‌باشد.

۶- «نیروهای نظامی یک دولت» به نیروهای مسلح یک دولت اطلاق می‌شود که طبق قانون داخلی آن دولت جهت اهداف اولیه دفاع یا امنیت ملی سازماندهی، تربیت و تجهیز

شده‌اند و افرادی که در پشتیبانی از آن نیروهای مسلح عمل می‌کنند و تحت فرمان، کنترل یا مسئولیت اصلی آنها هستند.

ماده ۲

۱- از لحاظ این کنوانسیون شخصی مرتکب جرم می‌شود که آن شخص به‌طور غیرقانونی و عامداً:

الف) دارای مواد رادیو اکتیو باشد و یا یک وسیله از آن را درست کند یا آن وسیله را در تصرف داشته باشد؛

۱- به قصد کشتن یا ایراد صدمات شدید جسمانی؛ یا

۲- به قصد ایراد خسارت اساسی به اموال و یا محیط زیست.

ب) به هر طریقی از مواد رادیو اکتیو یا یک وسیله استفاده کند یا از تأسیسات هسته‌ای استفاده یا به آن خسارت وارد کند به‌نحوی که باعث رها شدن یا خطر رها شدن مواد رادیواکتیو را در موارد زیر در پی داشته باشد:

۱- به قصد کشتن یا ایراد صدمات شدید جسمانی؛ یا

۲- به قصد ایراد خسارت اساسی به اموال یا محیط زیست؛ یا

۳- به قصد مجبور نمودن یک شخص حقیقی یا حقوقی، یک سازمان بین‌المللی یا یک دولت به انجام یک فعل یا ترک فعل.

۲- همچنین هر شخصی مرتکب جرم می‌شود اگر آن شخص:

الف) تحت شرایطی که حاکی از اعتبار آن تهدید است، تهدید کند مرتکب جرم مندرج در جزء (ب) بند (۱) ماده حاضر خواهد شد؛ یا

ب) با تهدید تحت شرایطی که حاکی از اعتبار تهدید است، به‌طور غیرقانونی یا عامداً یا با استفاده از زور مواد رادیو اکتیو، یک وسیله، یا تأسیسات هسته‌ای را، درخواست نماید.

۳- همچنین شخصی مرتکب جرم می‌شود که مرتکب شروع به جرم مندرج در بند (۱) ماده حاضر شود.

۴- همچنین شخصی مرتکب جرم می‌شود اگر آن شخص:

الف) شریک جرم مندرج در بندهای ۱، ۲ یا ۳ ماده حاضر باشد؛ یا

ب) دیگران را برای ارتکاب جرم در بندهای ۱، ۲ یا ۳ ماده حاضر سازماندهی یا رهبری کند؛ یا

ج) یا به هر طریق دیگر به ارتکاب یک یا چند جرم مندرج در بندهای ۱، ۲ یا ۳ ماده حاضر توسط گروهی از اشخاص که با یک هدف مشترک عمل می‌کنند کمک نماید، کمک مزبور باید عمدی بوده و هدف از آن پیشبرد فعالیت مجرمانه عمومی یا پیشبرد هدف گروه مزبور باشد، یا با آگاهی از نیت آن گروه جهت ارتکاب جرم یا جرائم مربوط باشد.

ماده ۳

چنانچه جرمی در یک دولت واحد ارتکاب یافته باشد، متهمان و قربانیان تابعیت آن دولت را داشته باشند، مجرم ادعایی در قلمرو آن دولت یافت شود و هیچ دولت دیگری طبق بند ۱ یا بند ۲ ماده ۹ مبنایی برای اعمال صلاحیت نداشته باشد، به استثنای مفاد مواد ۷، ۱۲، ۱۴، ۱۵، ۱۶ و ۱۷ که در صورت مقتضی در آن موارد مجری خواهد بود، این کنوانسیون، اعمال نمی‌شود.

ماده ۴

۱- هیچ‌یک از مفاد این کنوانسیون بر سایر حقوق، تعهدات و مسئولیتهای دولتها و اشخاص طبق حقوق بین‌الملل، به‌ویژه اهداف و اصول منشور سازمان ملل متحد و حقوق بین‌الملل بشردوستانه تأثیر نمی‌گذارد.

۲- فعالیتهای نیروهای مسلح به هنگام یک درگیری مسلحانه، همچنان که آن واژگان در حقوق بین‌الملل بشردوستانه تفسیر می‌گردند تابع مقررات آن حقوق هستند و نه کنوانسیون حاضر و فعالیتهایی که نیروهای نظامی یک دولت در انجام وظایف رسمی خود مرتکب می‌شوند تا جایی که تابع سایر قواعد حقوق بین‌الملل باشند تابع این کنوانسیون نیست.

۳- مفاد بند (۲) ماده حاضر نباید به گونه‌ای تفسیر شود که به منزله چشم‌پوشی از یا قانونی جلوه دادن اعمال غیرقانونی، یا جلوگیری از تعقیب و پیگرد آنها به موجب سایر قوانین باشد.

۴- این کنوانسیون به هیچ نحوی به مسئله مشروع بودن استفاده یا تهدید به استفاده از سلاحهای هسته‌ای توسط دولتها نمی‌پردازد و نباید این‌گونه تفسیر شود.

ماده ۵

هر دولت عضو در صورت لزوم اقدامات ذیل را اتخاذ خواهد کرد:

- الف) جرم‌انگاری اعمال مندرج در ماده ۲ به‌عنوان جرائم کیفری طبق حقوق داخلی خود،
- ب) وضع مجازات مناسب برای آن جرائم با توجه به شدت ماهیت آن جرائم.

ماده ۶

هر دولت عضو در صورت لزوم و هرگاه مقتضی باشد جهت حصول اطمینان از مجازات اعمال مجرمانه موضوع این کنوانسیون، به‌ویژه در صورتی که اعمال مزبور با قصد یا به‌منظور ایجاد شرایط رعب و وحشت در میان عموم یا گروهی از اشخاص یا اشخاص به‌خصوصی طراحی شده باشد و تحت هیچ شرایطی با ملاحظات سیاسی، فلسفی، عقیدتی، نژادی، قومی، مذهبی یا دیگر انگیزه‌های مشابه توجیه‌پذیر نباشند، تدابیری از جمله وضع قوانین داخلی را اتخاذ خواهد کرد تا [مرتکبان آن اعمال] متناسب با شدت جرمشان مجازات شوند.

ماده ۷

۱- دولتهای عضو به طرق ذیل با یکدیگر همکاری می‌کنند:

الف) اتخاذ کلیه تدابیر عملی از جمله در صورت لزوم، تغییر قانون داخلی خود برای پیشگیری و مقابله با تمهیدات ارتکاب جرائم مندرج در ماده ۲ در درون و بیرون از قلمروهای متبوع خود، اعم از تدابیر مربوط به منع فعالیت‌های غیرقانونی اشخاص، گروه‌ها و سازمانهایی که در قلمرو آنها اقدام به تشویق، تحریک، سازماندهی می‌کنند، یا عالمانه به تأمین مالی یا ارائه کمک‌های فنی یا اطلاعات مبادرت کرده یا در ارتکاب آن جرائم مشارکت دارند.

ب) تبادل اطلاعات درست و موثق مطابق با قانون داخلی خود و با رعایت شرایط به نحو مندرج در آن، و هماهنگ‌سازی تدابیر اداری و سایر تدابیر متخذه به نحو مقتضی جهت کشف، پیشگیری، سرکوب و تحقیق راجع به جرائم مندرج در ماده ۲ و همچنین به منظور آغاز رسیدگی‌های کیفری علیه اشخاص متهم به ارتکاب آن جرائم. یک دولت عضو به‌خصوص جهت مطلع ساختن فوری سایر دولتهای موضوع ماده ۹ در خصوص ارتکاب جرائم مندرج در ماده ۲ و نیز تمهیدات ارتکاب جرائم مذکور که از آن مطلع شده است و همچنین در صورت اقتضاء جهت اطلاع به سازمانهای بین‌المللی تدابیر مناسبی را اتخاذ می‌کند.

۲- دولتهای عضو باید جهت محرمانه نگه‌داشتن اطلاعاتی که به‌صورت محرمانه و به استناد مفاد این کنوانسیون از دیگر دولت عضو یا از طریق مشارکت در فعالیتی که برای اجرای این کنوانسیون انجام شده، دریافت می‌کنند، مطابق قانون داخلی خود تدابیر مناسبی را اتخاذ کنند. چنانچه دولتهای عضو اطلاعاتی را به‌طور محرمانه در اختیار سازمانهای بین‌المللی قرار دهند جهت حصول اطمینان از محرمانه ماندن چنین اطلاعاتی باید اقداماتی انجام شود.

۳- طبق این کنوانسیون دولتهای عضو ملزم نیستند اطلاعاتی را که طبق قانون داخلی خود اجازه مبادله آنها را ندارند یا اینکه امنیت دولت ذی‌ربط یا حفاظت فیزیکی از مواد هسته‌ای را

به مخاطره می‌اندازد، ارائه کنند.

۴- دولتهای عضو باید دبیر کل سازمان ملل را از مراجع ذیصلاح خود و نقاط ارتباطی مسئول ارسال و دریافت اطلاعات موضوع ماده حاضر مطلع نمایند. دبیرکل سازمان ملل متحد اطلاعات مزبور در خصوص مراجع ذیصلاح و نقاط ارتباطی را به کلیه دولتهای عضو و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی انتقال خواهد داد. مراجع مذکور و نقاط ارتباطی باید دائماً در دسترس باشند.

ماده ۸

به منظور جلوگیری از جرائم موضوع این کنوانسیون، دولتهای عضو باید با در نظر گرفتن پیشنهادهای و کارکردهای آژانس بین‌المللی انرژی اتمی تمام تلاش خود را جهت اتخاذ تدابیر مناسب، برای حصول اطمینان از حفاظت از مواد رادیواکتیو، بکار بندند.

ماده ۹

۱- هر دولت عضو باید در صورت لزوم تدابیری را جهت اعمال صلاحیت خود نسبت به جرائم مندرج در ماده (۲) اتخاذ کند، در صورتی که:
الف) جرم مزبور در قلمرو آن دولت ارتکاب یافته باشد؛ یا
ب) جرم داخل شناور حامل پرچم آن دولت یا در هواپیمایی که در زمان ارتکاب جرم مزبور طبق قوانین آن دولت ثبت شده، ارتکاب یافته باشد؛ یا
ج) جرم مزبور توسط تبعه آن دولت ارتکاب یافته باشد.
۲- همچنین یک دولت عضو صلاحیت خود را جهت رسیدگی به جرائم مذکور اعمال می‌کند اگر:

الف) جرم مزبور علیه تبعه آن دولت ارتکاب یافته باشد؛ یا
ب) جرم مزبور علیه دولت یا تأسیسات دولتی آن دولت در کشور خارجی اعم از سفارتخانه یا سایر ساختمانهای کنسولی یا دیپلماتیک آن دولت ارتکاب یافته باشد؛ یا
ج) جرم مزبور توسط شخص بی‌تابعیتی که اقامتگاه دائمی وی در قلمرو آن دولت است ارتکاب یافته باشد؛ یا
د) جرم مزبور به هدف اجبار آن دولت به انجام یا امتناع از انجام هرگونه عملی، ارتکاب یافته باشد؛ یا
ه) جرم مزبور داخل هواپیمایی که توسط حکومت آن دولت مورد بهره‌برداری قرار گرفته ارتکاب یافته باشد.

۳- پس از تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق به این کنوانسیون، هر دولت عضو باید به دبیر کل سازمان ملل اعمال صلاحیت خود را طبق قانون داخلی خود مطابق بند ۲ ماده حاضر اعلام کند. در صورت بروز هر تغییری دولت ذی‌ربط باید بلافاصله دبیر کل را مطلع کند.

۴- همچنین هر دولت عضو باید در صورت لزوم تدابیری برای احراز صلاحیت خود بر جرائم مندرج در ماده ۲ در مواردی که متهم به ارتکاب جرم در قلمرو وی حاضر است اتخاذ نماید، در صورتی که قصد نداشته باشد شخص مزبور را به هیچ‌یک از دولتهای عضو که صلاحیت خود را مطابق بند ۱ و ۲ ماده حاضر احراز نموده‌اند مسترد نماید.

۵- این کنوانسیون استثنایی بر هرگونه اعمال صلاحیت کیفری محرز شده توسط یک دولت عضو مطابق قوانین داخلی آن ایجاد نمی‌کند.

ماده ۱۰

۱- به محض دریافت اطلاعات در مورد اینکه یکی از جرائم موضوع ماده ۲ در قلمرو یک دولت عضو ارتکاب یافته یا در حال ارتکاب است یا اینکه شخصی که مرتکب آن شده یا کسی که ادعا می‌شود مرتکب آن جرم شده در قلمرو آن کشور حضور دارد، دولت عضو ذی‌ربط باید تدابیر لازم را طبق قانون داخلی خود جهت تحقق راجع به حقایق مندرج در آن اطلاعات، اتخاذ کند.

۲- به محض آنکه شرایط ایجاب کند، دولت عضو که مرتکب جرم یا مجرم ادعایی در قلمرو وی حضور دارد باید در خصوص حصول اطمینان از حضور آن شخص به منظور تعقیب یا استرداد، تدابیر مناسبی را طبق قانون داخلی خود اتخاذ کند.

۳- هر فردی که تدابیر موضوع بند (۲) ماده حاضر راجع به وی اتخاذ می‌شود حق دارد:

الف) بی‌درنگ با نزدیکترین نماینده ذی‌صلاح دولت متبوع خویش یا دولتی که به هر صورت محق است از حقوق آن شخص حمایت کند، یا چنانچه آن شخص، یک شخص بی‌تابعیت باشد دولتی که شخص مذکور در قلمرو او به‌طور دائم ساکن است، تماس بگیرد،

ب) با نماینده آن دولت ملاقات کند.

ج) از حقوق خویش به‌موجب بندهای فرعی (الف و ب) فوق مطلع گردد.

۴- حقوق موضوع بند ۳ ماده حاضر باید مطابق قوانین و مقررات دولتی که مجرم ادعایی در قلمرو او حضور دارد اعمال شود، منوط به این که قوانین و مقررات مذکور بتوانند اهداف اعطای حقوق موضوع، بند ۳ را کاملاً محقق سازند.

۵- مفاد بندهای ۳ و ۴ ماده حاضر به حق هیچ‌یک از دولتهای عضو مدعی صلاحیت مطابق

جزءهای ج از زیر بندهای ۱ و ۲ ماده ۹ برای دعوت از کمیته بین‌المللی صلیب سرخ جهت تماس و ملاقات با مجرم ادعایی خدش‌های وارد نمی‌کند.

۶- چنانچه دولت عضوی شخصی را طبق ماده حاضر بازداشت کند، باید فوراً به‌طور مستقیم یا از طریق دبیرکل ملل متحد، دولتهای عضوی که مطابق بندهای (۱) و (۲) ماده (۹) خود را واجد صلاحیت دانسته‌اند و چنانچه مقتضی بداند، به سایر دولتهای عضو ذی‌نفع، بازداشت آن شخص و اوضاع و احوال موجب بازداشت وی را اعلام کند. دولتی که تحقیقات موضوع بند (۱) ماده حاضر را انجام می‌دهد فوراً دولتهای عضو مذکور را از کشفیات خود مطلع نموده و تمایل خود را جهت اعمال صلاحیت، اعلام کند.

ماده ۱۱

۱- در موارد قابلیت اعمال ماده ۹ هر دولت عضوی که مجرم ادعایی در قلمرو او حضور دارد، و آن دولت از استرداد شخص مزبور خودداری نماید، ملزم است بدون هیچ‌گونه استثنا و صرف‌نظر از اینکه جرم در قلمرو آن دولت ارتکاب یافته باشد یا خیر، بدون تأخیر بی‌مورد و به‌منظور تعقیب و از طریق رسیدگی مطابق قوانین آن دولت پرونده را به مراجع ذی‌صلاح ارجاع دهد. مراجع مزبور به همان نحوی که در مورد سایر جرائم شدید طبق قانون آن دولت عمل می‌کنند، تصمیم خود را اتخاذ می‌نمایند.

۲- هرگاه دولت عضوی به‌موجب قانون خود مجاز به استرداد یا تسلیم یکی از اتباع خود باشد تنها مشروط بر آن که پس از محاکمه و رسیدگی مربوط به درخواست استرداد و تسلیم، فرد مزبور جهت سپری کردن دوران حبس خود به آن کشور عودت داده شود و این دولت و دولت متقاضی استرداد آن شخص بر این موضوع و سایر شرایطی که صلاح بدانند توافق نمایند، در آن صورت چنین استرداد یا تسلیم مشروطی جهت انجام تعهد مندرج در بند (۱) ماده حاضر کفایت می‌کند.

ماده ۱۲

رفتار منصفانه در ارتباط با هر فردی که بازداشت شده یا تدابیر دیگری در خصوص وی اتخاذ شده یا طبق این کنوانسیون در جریان است باید تضمین شود، که شامل برخورداری از کلیه حقوق و تضمینات مطابق قانون دولتی است که شخص مورد نظر در قلمرو آن حضور دارد و مقررات قابل اعمال حقوق بین‌الملل، من جمله حقوق بین‌الملل بشر.

ماده ۱۳

- ۱- جرائم مندرج در ماده ۲ در هر معاهده استرداد موجود بین هر یک از دولتهای عضو قبل از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون در زمره جرائم قابل استرداد گنجانده شده تلقی خواهند شد. دولتهای عضو متعهد می‌شوند در هر معاهده استردادی که متعاقباً بین آنان منعقد خواهد گردید، جرائم مذکور را به‌عنوان جرائم قابل استرداد بگنجانند.
- ۲- هرگاه دولت عضوی که استرداد را مشروط به وجود معاهده‌ای می‌داند از دولت عضو دیگر که با آن هیچ معاهده استردادی منعقد ننموده درخواست استردادی را دریافت نماید، دولت عضو درخواست شونده بنا به اختیار خود می‌تواند این کنوانسیون را به‌عنوان مبنای حقوقی استرداد در رابطه با جرائم مندرج در ماده ۲ قلمداد نماید. امر استرداد تابع سایر شرایط مصرحه در قانون دولت درخواست شونده خواهد بود.
- ۳- دولتهای عضوی که استرداد را مشروط به وجود معاهده استرداد نمی‌دانند جرائم مندرج در ماده ۲ را منوط به شرایط مندرج در قانون دولت درخواست شده به‌عنوان جرائم قابل استرداد بین خود، محسوب می‌کنند.
- ۴- در صورت لزوم، به منظور استرداد بین دولتهای عضو این گونه تلقی می‌شود که جرائم مندرج در ماده ۲ نه تنها در همان محلی که اتفاق افتاده‌اند بلکه در قلمرو دولتهایی که مطابق با بندهای ۱ و ۲ ماده ۹ خود را برای رسیدگی صالح دانسته‌اند نیز رخ داده‌اند.
- ۵- مفاد کلیه ترتیبات و معاهدات استرداد مجرمین بین دولتهای عضو در ارتباط با جرائم مندرج در ماده ۲ تا آنجا که با کنوانسیون حاضر در تعارض باشند میان دولتهای عضو اصلاح شده تلقی خواهد شد.

ماده ۱۴

- ۱- دولتهای عضو باید حداکثر همکاری را در زمینه تحقیقات یا رسیدگیهای کیفری یا استرداد در خصوص جرائم مندرج در ماده ۲ از جمله کمک در کسب تمام شواهد و مدارک موجود خود که برای دادرسی ضرورت دارد با یکدیگر به‌عمل آورند.
- ۲- دولتهای عضو طبق بند (۱) ماده حاضر باید تعهدات خود را مطابق معاهدات یا سایر ترتیبات مربوط به معاضدت حقوقی متقابل که ممکن است بین آنها وجود داشته باشد انجام دهند. در غیاب چنین معاهدات یا ترتیباتی، دولتهای عضو باید مطابق قانون داخلی خود با یکدیگر همکاری کنند.

ماده ۱۵

به منظور استرداد یا معاضدت حقوقی متقابل هیچ کدام از جرائم مندرج در ماده ۲ نباید به عنوان یک جرم سیاسی یا جرم مرتبط با یک جرم سیاسی یا جرمی که ناشی از انگیزه‌های سیاسی باشد تلقی شوند. بنابراین، درخواست استرداد یا معاضدت حقوقی متقابل براساس یک چنین جرمی تنها به این دلیل که به یک جرم سیاسی یا یک جرم مرتبط با جرم سیاسی یا جرم ناشی از انگیزه‌های سیاسی مربوط می‌شود، رد نخواهد شد.

ماده ۱۶

چنانچه دولت عضو درخواست‌شونده دلایل معتبر و قابل توجهی بر تأیید این امر داشته باشد که درخواست استرداد برای جرائم مندرج در ماده ۲ یا برای معاضدت حقوقی متقابل در رابطه با چنان جرائمی به منظور تعقیب یا مجازات شخصی به دلایل نژادی، مذهبی، ملیتی، منشأ قومی، یا عقیده سیاسی آن شخص بوده یا پیروی از آن درخواست که باعث خدشه به موقعیت آن شخص به خاطر هر یک از این دلایل می‌شود، هیچ‌یک از مقررات این کنوانسیون نباید به گونه‌ای تفسیر شود که تعهدی را جهت استرداد یا ارائه معاضدت حقوقی متقابل به او تحمیل کند.

ماده ۱۷

شخصی که در بازداشت به سر می‌برد یا در حال سپری کردن دوران حبس خود در قلمرو یک دولت عضو می‌باشد و حضورش در دولت عضو دیگر جهت شهادت یا شناسائی درخواست شده است یا به نحو دیگری به کسب شواهد جهت تحقیقات یا پیگرد جرائم مندرج در این کنوانسیون کمک می‌کند را می‌توان در صورت حصول شرایط زیر انتقال داد:

الف) شخص آزادانه رضایت خود را اعلام نماید، و

ب) مراجع ذی‌صلاح هر دو دولت منوط به شرایطی که آن دولتها مقتضی بدانند با

یکدیگر توافق نمایند.

۲- از لحاظ ماده حاضر:

الف) دولتی که شخص به آنجا انتقال می‌یابد مجاز است و ملزم است که شخص انتقال یافته را در بازداشت نگاه‌دارد، مگر اینکه دولت انتقال‌دهنده به گونه دیگری درخواست کرده باشد؛

ب) دولتی که شخص به آنجا انتقال می‌یابد باید بدون درنگ به تعهد خود مبنی بر بازگرداندن شخص به منظور توقیف در دولتی که از آنجا انتقال یافته به همان صورتی که قبلاً توافق نمودند یا به گونه دیگری که فی‌مابین مراجع ذی‌صلاح دولتین توافق شده است عمل نماید؛

ج) دولتی که شخص مزبور به آنجا انتقال یافته نباید دولت انتقال گیرنده را ملزم نماید تا رسیدگیهای مربوط به استرداد را جهت بازگرداندن آن شخص آغاز نماید؛
د) مدت زمانی را که شخص در دولتی که به آنجا انتقال یافته در حبس به سر می‌برد جزء مدت زمان حبسی منظور خواهد شد که وی باید در کشوری که از آنجا انتقال یافته بگذراند؛
۳- به استثنای مواردی که دولت عضوی که شخص قرار است از آنجا مطابق با ماده حاضر انتقال یابد، موافقت نماید، آن شخص صرف‌نظر از ملیت‌اش، نباید به هیچ عنوان در قلمرو دولتی که بدانجا انتقال می‌یابد در ارتباط با اعمال یا محکومیت‌های پیش از حرکت از قلمرو دولتی که از آنجا انتقال می‌یابد تحت پیگرد قرار گرفته، توقیف شده و یا از لحاظ آزادی شخصی تحت هرگونه محدودیتی قرار گیرد.

ماده ۱۸

۱- به محض ضبط یا در اختیار گرفتن کنترل مواد رادیواکتیو، وسایل یا تأسیسات هسته‌ای پس از ارتکاب جرائم مندرج در ماده ۲، دولت عضوی که مواد مزبور در اختیار آن است باید:
الف) جهت بی‌خطر نمودن مواد رادیواکتیو، وسیله یا تأسیسات هسته‌ای اقداماتی را به عمل آورد؛
ب) از نگهداری کلیه مواد هسته‌ای مطابق با پادمان‌های قابل اعمال آژانس بین‌المللی انرژی اتمی اطمینان حاصل نماید؛ و
ج) توصیه‌های حفاظت فیزیکی و استانداردهای بهداشتی و ایمنی منتشر شده توسط آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را رعایت نماید.
۲- به محض اتمام هر نوع رسیدگی مربوط به یکی از جرائم مندرج در ماده ۲ یا پیش از آن در صورت لزوم طبق حقوق بین‌الملل، هر نوع مواد رادیواکتیو، وسیله یا تأسیسات هسته‌ای بعد از مشورت (به‌ویژه در خصوص نحوه بازگشت و ذخیره‌سازی) با دولتهای عضو ذی‌ربط باید به دولت عضوی که به آن تعلق دارند، به دولت عضوی که شخص حقیقی یا حقوقی مالک آن مواد رادیواکتیو، وسیله، تأسیسات رادیواکتیوی مقیم یا تبعه آن است، یا به دولت عضوی که از قلمرو آن، مواد مزبور ربوده شده یا به نحو غیرقانونی به‌دست آمده است، بازگردانده شوند.
۳ (۱) چنانچه یک دولت عضو طبق حقوق داخلی یا حقوق بین‌الملل از بازگرداندن یا پذیرش مواد رادیواکتیو، وسیله یا تأسیسات هسته‌ای ممنوع شده باشد یا چنانچه دولتهای عضو ذی‌ربط بدین نحو توافق کنند، با رعایت جزء (۲) بند (۳) ماده حاضر دولت عضوی که مواد

رادیواکتیو، وسایل یا تأسیسات هسته‌ای را در اختیار دارد باید به انجام اقدامات مشروحه در بند (۱) ماده حاضر ادامه دهد؛ مواد رادیواکتیو، وسایل یا تأسیسات هسته‌ای مذکور باید صرفاً برای مقاصد صلح‌آمیز مورد استفاده قرار گیرند.

۳ (۲) چنانچه در اختیار داشتن مواد رادیواکتیو، وسایل یا تأسیسات هسته‌ای برای دولت عضو دارنده آن غیرقانونی باشد آن دولت باید اطمینان حاصل نماید که به محض امکان، آن مواد در اختیار دولتی قرار خواهد گرفت که قانوناً چنین اختیاری را داشته باشد و در صورت اقتضاء تضمین‌هایی مطابق الزامات بند (۱) ماده حاضر در مشورت با آن دولت به‌منظور بی‌خطر نمودن آنها ارائه نماید؛ مواد رادیواکتیو، وسایل یا تأسیسات هسته‌ای مزبور باید صرفاً برای مقاصد صلح‌آمیز مورد استفاده قرار گیرند.

۴- چنانچه مواد رادیواکتیو، وسایل یا تأسیسات هسته‌ای موضوع بندهای (۱) و (۲) ماده حاضر به هیچ‌کدام از دولتهای عضو یا یک تبعه یا مقیم یک دولت عضو تعلق نداشته یا ریوده نشده یا به هر نحو دیگری به‌طور غیرقانونی از قلمرو یک دولت عضو به‌دست نیامده باشد یا چنانچه هیچ دولتی تمایل نداشته باشد مواد مزبور را طبق بند (۳) ماده حاضر دریافت کند باید در خصوص انتقال آن، با رعایت جزء (۲) بند (۳) ماده حاضر بعد از مشورت بین دولتهای مربوط و هر سازمان‌های بین‌المللی ذی‌ربط تصمیم جداگانه‌ای اتخاذ شود.

۵- از نظر بندهای (۱، ۲، ۳) و (۴) ماده حاضر، دولت عضو دارنده مواد رادیواکتیو، وسیله یا تأسیسات هسته‌ای می‌تواند از سایر دولتهای عضو به‌ویژه دولتهای عضو و سازمان‌های بین‌المللی ذی‌ربط، علی‌الخصوص آژانس بین‌المللی انرژی اتمی درخواست کمک و همکاری نماید. دولتهای عضو و سازمان‌های بین‌المللی ذی‌ربط طبق این بند تا حد اکثر امکان تشویق به ارائه همکاری شده‌اند.

۶- دولتهای عضوی که در حال انتقال یا نگهداری از مواد رادیواکتیو، وسیله یا تأسیسات هسته‌ای طبق ماده حاضر می‌باشند باید مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را از نحوه انتقال یا نگهداری چنین موادی مطلع کنند. مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی باید اطلاعات را به سایر دولتهای عضو ارسال کند.

۷- در صورت پخش هرگونه اطلاعات در خصوص یکی از جرائم مندرج در ماده ۲ هیچ‌یک از مفاد ماده حاضر به هیچ طریق بر قواعد حقوق بین‌الملل حاکم بر مسئولیت ناشی از خسارات هسته‌ای یا سایر قواعد حقوق بین‌الملل تأثیر نمی‌گذارد.

ماده ۱۹

دولت عضوی که مجرم ادعایی در آنجا مطابق حقوق داخلی خود یا آیین دادرسی قابل اعمال تحت تعقیب است، باید نتیجه نهایی رسیدگی را به دبیرکل سازمان ملل متحد ابلاغ کند و وی اطلاعات را به سایر دولتهای عضو ارسال می‌نماید.

ماده ۲۰

دولتهای عضو باید مستقیماً یا از طریق دبیرکل سازمان ملل متحد و در صورت لزوم با کمک سازمانهای بین‌المللی جهت تضمین اجرای مؤثر این کنوانسیون با یکدیگر مشورت کنند.

ماده ۲۱

دولتهای عضو باید تعهدات خود طبق این کنوانسیون را مطابق اصول برابری حاکمیت و تمامیت ارضی دولتها و عدم مداخله در امور داخلی سایر دولتها انجام دهند.

ماده ۲۲

هیچ‌یک از مفاد این کنوانسیون این حق را به یک دولت عضو نمی‌دهد تا در قلمرو دولت عضو دیگر اعمال صلاحیت کند یا وظایفی را انجام دهد که طبق قانون داخلی آن دولت منحصراً در صلاحیت مراجع دولت عضو دیگر قرار دارد.

ماده ۲۳

۱- هرگونه اختلاف بین دو یا چند دولت عضو در خصوص تفسیر یا اعمال این کنوانسیون که ظرف مدت معقولی از طریق مذاکره حل نشود، بنا به درخواست یکی از آنها، باید به داوری تسلیم شود. چنانچه، ظرف شش ماه بعد از تاریخ درخواست داوری، طرفین نتوانند در خصوص سازمان، داوری به توافق برسند، هریک از طرفین می‌تواند طی دادخواستی مطابق اساسنامه دیوان، اختلاف مزبور را به دیوان بین‌المللی دادگستری ارجاع دهد.

۲- هر دولت می‌تواند، در زمان امضاء، تنفیذ، پذیرش یا تصویب این کنوانسیون یا الحاق به آن اعلام کند که خود را ملتزم به بند (۱) این ماده نمی‌داند. سایر دولتهای عضو ملزم به رعایت بند (۱) در خصوص هر دولت عضوی که چنین شرطی را اعلام نموده است، نیستند.

۳- هر دولتی که مطابق بند (۲) ماده حاضر اعلام شرط کرده است در هر زمانی می‌تواند آن شرط را طی اطلاعیه‌ای به دبیرکل سازمان ملل متحد مسترد نماید.

ماده ۲۴

- ۱- این کنوانسیون برای امضای کلیه دولتها از تاریخ ۱۴ سپتامبر ۲۰۰۵ تا ۳۱ دسامبر ۲۰۰۶ در مقر سازمان ملل متحد در نیویورک مفتوح خواهد بود.
- ۲- این کنوانسیون منوط به تصویب، پذیرش یا تأیید می‌باشد. اسناد تصویب، پذیرش یا تأیید باید نزد دبیرکل سازمان ملل متحد تودیع شود.
- ۳- این کنوانسیون جهت الحاق هر دولتی مفتوح خواهد بود. اسناد الحاق باید نزد دبیرکل سازمان ملل متحد تودیع شوند.

ماده ۲۵

- ۱- این کنوانسیون در سی‌امین روز بعد از تاریخ تودیع بیست و دومین سند تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق نزد دبیرکل سازمان ملل متحد، لازم الاجرا می‌شود.
- ۲- این کنوانسیون برای هر دولتی که آن را تصویب کرده، پذیرفته، تأیید کرده یا به آن ملحق شده است بعد از تودیع بیست و دومین اسناد تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق درسی‌امین روز بعد از تودیع اسناد تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق توسط آن دولت لازم الاجرا خواهد بود.

ماده ۲۶

- ۱- هر دولت عضو می‌تواند اصلاحیه‌ای را به این کنوانسیون پیشنهاد کند. اصلاحیه پیشنهادی باید به امین معاهده تسلیم شود، که وی آن را فوراً برای کلیه دولتهای عضو ارسال خواهد کرد.
- ۲- چنانچه اکثریت دولتهای عضو از امین معاهده، تشکیل همایشی جهت بررسی اصلاحات پیشنهادی را درخواست کنند، امین معاهده از کلیه دولتهای عضو جهت حضور در آن همایش که ظرف ۳ ماه بعد از صدور دعوتنامه آغاز می‌شود، دعوت به عمل می‌آورد.
- ۳- همایش باید تمام سعی خود را جهت حصول اطمینان از تصویب اصلاحات با اجماع را به عمل آورد. در غیر این صورت اصلاحات با دوسوم اکثریت کلیه دولتهای عضو تصویب خواهد شد. هر گونه اصلاحات تصویب شده در همایش باید فوراً توسط امین معاهده برای کلیه دولتهای عضو ارسال شود.
- ۴- اصلاحات تصویب شده به موجب بند (۳) ماده حاضر برای هر دولت عضوی که سند تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق خویش را در سی‌امین روز بعد از تاریخی که در آن دوسوم دولتها اسناد ذی‌ربط خود را تودیع کرده‌اند، لازم الاجرا می‌شود. پس از آن اصلاحات برای هر دولت

عضو در سی‌امین روز بعد از تاریخ تودیع سند ذی‌ربط آن دولت به موقع اجرا درمی‌آید.

ماده ۲۷

- ۱- هر دولت عضو می‌تواند طی یک اطلاعیه کتبی به دبیرکل ملل متحد از عضویت این کنوانسیون انصراف دهد.
- ۲- انصراف یک‌سال پس از تاریخ وصول اطلاعیه توسط دبیرکل ملل متحد نافذ خواهد بود.

ماده ۲۸

نسخه اصلی این کنوانسیون که به زبانهای عربی، چینی، انگلیسی، فرانسه، روسی و اسپانیایی همگی از اعتبار یکسان برخوردار هستند نزد دبیرکل ملل متحد تودیع می‌شود، که وی نسخ مصدق آن را برای کلیه دولتها ارسال می‌نماید.

در تأیید مراتب فوق، امضاکنندگان زیر که از سوی دولتهای متبوع خود مجاز به این کار بوده‌اند این کنوانسیون را که از ۱۴ سپتامبر ۲۰۰۵ جهت امضا در مقر ملل متحد در نیویورک مفتوح بوده است امضا کرده‌اند.

